

OPINIO

CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA
MOLECULAR. FACULTAT DE BIOLOGIA DE LA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
– 12 novembre 2017 2.00 h

Erasmus i la recerca

Els estudiants d'Erasmus complementen els espais destinats a la recerca. Foto: ARXIU.

ENRIC I. CANELA –

CATEDRÀTIC DE BIOQUÍMICA I BIOLOGIA MOLECULAR. FACULTAT
DE BIOLOGIA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

La Unió Europea (UE) en el marc de les polítiques d'educació superior i de recerca té com a prioritat afavorir la mobilitat dels estudiants universitaris, Erasmus+, i la recerca de qualitat, Horitzó 2020 i

Davant de la independència,
per evitar incerteses,
Catalunya durant els tràmits d'incorporació o definitivament,
podria esdevenir estat associat i podria rebre ajuts en les mateixes condicions que ho fan els estats membres de la UE. Un exemple és que a la darrera convocatòria dels ajuts sènior, els Advanced Grants, Israel va obtenir 10 projectes, els mateixos que Suècia

l'European Research Council.

El 20 d'octubre de 2017 va finalitzar la Cimera del Consell Europeu sense tancar la primera fase de la negociació del *Brexit* entre la UE i el Regne Unit. Davant d'això, 22 organitzacions que representen les universitats i les conferències de rectors dels països europeus van signar el dia 25 una declaració que demana als governs dels estats de la UE accelerar les negociacions per poder començar a parlar sobre el futur de la recerca europea i la mobilitat dels estudiants.

El neguit no és només de les universitats del Regne Unit. Algú podria pensar que la sortida de la UE perjudica només a les universitats britàniques. Gran error, perjudica totes.

Imaginem per un moment que el Regne Unit desapareix del sistema d'educació superior i recerca. Els estudiants Erasmus que van i venen ho deixarien de fer. L'oportunitat d'intercanvi amb un dels estats líders en aquest àmbit desapareixeria.

En el programa Horitzó 2020 la col·laboració entre grups de diferents estats no només és necessària sinó obligada. Alternatives teòriques al Regne Unit hi són, però efectives ja en dubto. En qualsevol cas la minva de possibilitat d'elecció de qualitat seria evident.

Si tenim en compte els aspectes econòmics, el Regne Unit és beneficiari net de fons europeus en recerca. En rep més que no n'aporta, però aquest no hauria de ser un problema per als països que més n'aporten i que menys en reben, que són els que més es beneficien de la riquesa en coneixement de països del Regne Unit.

Els grans problemes són 1) que els consorcis europeus per als projectes ja estan pràcticament formats i les ofertes que es volen presentar després de març de 2019, dissenyades, i 2) que els estudiants que volen participar en el programa Erasmus anant a una universitat britànica o sortint d'una d'elles ho han de preparar ben aviat. En conseqüència és ben urgent que s'aclareixi l'escenari

Convé recordar que l'Espai Europeu de Recerca i el d'Educació Superior no només consideren els estats de la Unió Europea, també hi ha els estats inclosos en el programa, cas d'Erasmus+, i els estats associats en l'Horitzó 2020 i Erasmus+. Aquests estats no membres de la Unió Europea han de signar uns acords previs que no es preparen en vint-i-quatre hores. De fet no seria gens complicat considerar que el Regne Unit podria passar a ser un estat associat en condicions similars a les que té actualment. Desconec els tràmits legals, però sense acordar el *gran protocol* de sortida, que s'està

negociant ara, no es pot abordar la segona fase, amb els *serrells* com seria el que ens ocupa.

Deixo ara el Regne Unit i m'ocupo del cas català. M'interessa especialment destacar que si en un moment o altre es formalitzés la independència de Catalunya i la creació d'un estat separat d'Espanya, no ens trobaríem *als llimbs*. Mentre Espanya i la UE no haguessin reconegut Catalunya, cap problema per participar en els programes europeus.

El dia que reconeguessin el nou estat, hauria d'haver-hi una negociació més o menys ràpida per entrar a la Unió Europea, si així ho decidia Catalunya. En aquesta línia, la secretària d'Estat de Recerca, Desenvolupament i Innovació d'Espanya, Carmen Vela, va dir fa pocs dies que el requisit per percebre ajudes de l'European Research Council és participar i contribuir al pressupost i que per això els països han de ser membres de la Unió Europea. La seva conclusió va ser que si Catalunya arribés a independitzar-se d'Espanya sortiria també de la Unió Europea i que la resposta òbvia és que no podria rebre ajudes. No cal ni argumentar que això és completament fals. Per evitar incerteses, Catalunya durant els tràmits d'incorporació o definitivament, podria esdevenir estat associat i podria rebre ajuts en les mateixes condicions que ho fan els estats membres de la UE. Un exemple és que a la darrera convocatòria dels ajuts sènior, els Advanced Grants, Israel va obtenir 10 projectes, els mateixos que Suècia. Això sí, caldria negociar un acord que no requereix la unanimitat dels estats membres.

Els estats associats a la Unió Europea

Els estats associats a la Unió Europea són: Islàndia, Noruega, Albània, Bòsnia i Hercegovina, l'ex República Iugoslava de Macedònia, Montenegro, Sèrbia, Turquia, Israel, Moldàvia, Suïssa, Illes Fèroe, Ucraïna, Tunísia, Geòrgia i Armènia. Tots ells poden participar en els programes de recerca i mobilitat.

AUTOR

ENRIC I. CANELA

ALTRES ARTICLES DE L'AUTOR

El lideratge en innovació

El rànquing de Xangai

Més articles

PUBLICAT A

L'ECONÒMIC

12-11-2017, Pàgina 38

